

A. H-g:

Svensk "beredskapsanda" i sin fulländade fas

Vid krigsutbrottet 1939 präglades ordet beredskapsanda och vann snabbt burskap. Med beredskapsanda torde ha avsetts en lugnt avvaktande, disciplinerad hållning, genomträngd av känslan för tidens allvar och det ansvar, som åvilade alla och envar.

Att en dylik anda aldrig kom att präglade svenska folkets hållning berodde utan tvivel därpå, att denna anda minst av allt gjorde sig gällande hos de pressens och pennans män, åt vilkas politiska pedagogi svenska folket enligt den moderna demokratiens principer var utlämnat.

Med detta "ledarskikt" har vårt folk genomgått alla faserna i den sålunda benämnda andan, vilken nu via den tidigt nog insättande panikens periferi sjunkit ned till ett hat och övermod, som öppet kastat neutralitetens mask och i sina grövsta former pekar på ett mer eller mindre militärt krigsdeltagande på den koalitions sida, som arbetar på det tyska folkets undergång.

I själva verket är samarbetet med denna koalition redan i full gång. Propagandistiskt har så varit fallet sedan år tillbaka; nu har denna journalistiska samverkan brett ut sig till att bli även en handelspolitisk och kryptomilitär, ja, på sistone har Sveriges socialminister ställt i utsikt ett godtagande av en allierad s. k. rättsprincip, stridande mot mellanfolklig rätt.

Alla hämningar ha genombrutits. I den ödestimma, då det tyska folket med en fysisk och moralisk kraft, som kommer att lysa genom årtusenden, kämpar för sin tillvaro mot fiender, som förbereda en kroppslig och psykisk massaker på detta folk; i denna ödestimma, då en kulturations som den svenska, vilken ännu förunnas att stå vid sidan om helvetesbranden, mer än någonsin borde känna sitt ansvar och lägga sig den strängaste behärskning i avvaktan på den stund, då den kan framträda som humanitetens och försonlighetens talesman — i denna ödestimma finner det svenska folket ingen uppgift angelägnare än den att öka det hat och det förtroendebegär, som kommit västerns andligt förmörkade stormakter att utlämna Europa — och därmed även Nordens folk — åt kaos och barbari.

Sådan ser vår mångomtalade beredskapsanda ut ofärdens år 1944. Intet lämnas oförsökt för att i skydd av de "stores" materiella övermakt ge den ensamme kämpen i Europas mitt varje möjligt tuvnyp. Det kan ifrågasättas, om det frihetsälskande folk, som åt sig uppbyggt det en gång så stolta Svea Rike, någonsin uppträtt i en förakligare roll.

Men låt oss från dessa allmänna betraktelser sänka oss ner till den konkreta verklighet, vari ifrågavarande beredskapsanda finner sitt uttryck. Tyvärr kunna vi härvid endast göra några tillfälliga axplock ur den nationella skammens vidsträckt vajande åkerfält.

Vi förbigå de på olika sätt camouflerade statliga åtgärder, som innebära ett klart ställningstagande på de allierades sida; likaså lämna vi därhän

den svenska radions ihållande sabotage mot neutraliteten, mot anständighet och god smak — herr Hugos aera kommer en gång att få sitt rätta eftermäle. Vi sikta i denna artikel huvudsakligen på beredskapsandans ytringar hos enskilda personer.

Ingenstans torde en intensivare hets bedrivas mot det tyska folket än på våra biografteatrar. En överste, som i Stockholm närvarit vid uppförandet av filmen Uppdrag i Bretagne, yttrade härom: "Det var den obehagligaste filmföreläsning jag bevisat. Varje gång en tysk stupade eller stöttes ner, gormade, stampade och skrek publiken av förtjusning. Självt steg jag helt på de allierades sida, men detta blev mig för starkt. Hade jag ej varit iförd min översteuniform, hade jag demonstrativt lämnat lokalen."

Om de tilltåta filmerna äro sådana, hur se då de filmer ut, som visas i s. k. slutna sällskap? Och hur kunna lokaler som exempelvis Vasa realskolas aula upplåtas åt de skadegörare, som tillhandahålla dylika hetsprodukter? Jo, därför att vårt svenska folk ända upp i kulturellt bestämmande kretsar blivit ett redligt offer för den allierade propagandan.

De mänskliga dragen i dessa offers ansikten hålla på att utplånas. När sådana reportage kunna skrivas som det i N. D. A. från den senaste transporten av tyska krigsfångar genom Sverige eller skildringen i G. H. T. av "Belgiska samarbetsmän i Zoo's djurbur", då har man skäl att erinra sig den kvalificerade råhet, som alltför ofta kommer fram, när man skrapar på en "Nordens fransman".

Hatet har trängt djupt ned i svenska hjärtan, och det kan som ett giftigt etter spruta oss tillmötes, när vi minst vänta det. Här några exempel:

Han var en omkring 70-årig arbetare, mångkunnig och praktisk. Medan han sysslade med att åt sin granne villaägaren utföra en cementgjutning, tillskordes han om vissa principer vid cementens blandning. Samtalet rörde sig uteslutande härom, han svarade klart och uttömmande, men oförmodat utbröt han: "Hade jag Hitler här, skulle jag tillsäga honom att plocka bort varje sådant brunt korn ur blandningen, och lämnade han bara ett enda kvar, skulle jag hämta en spikkklubba och bearbeta honom med, från hälen och upp till huvudet, tills där bara var en blodig tiasa kvar av honom."

I en spåravn sitta två tyska damer. De tala stilsamt om en engelsk film, som de nyss sett, och den ena faller härvid ett lätt kritiskt yttrande. Då reser sig med flammande ögon en dam, som på bänken intill lyssnat på samtalet, och utslanger med hysterisk inspiration några ord, som utrymna i yrkandet, att antingen skola dessa tyska damer lämna spåravnen eller också hon själv. Då damerna ej göra min av följa denna överraskande uppmaning, utrymmer den vredesvrande damen själv spåravnen. Hennes auktoritet som svensk författarinna med en eklektiskminister av hög litterär förtjänst bland sina anor räcker alltså ej till för att genomdriva uppfattningen, att tyska språket ej längre

offentligt får talas i Sverige.

Även förekomsten av ett tyskt skyltfönster i Stockholm kan enligt uppfattningen hos vissa svenskar och en del här gasterande landsflyktiga "patrioter" ej längre tolereras. Gång på gång ha de givit uttryck åt denna uppfattning genom att slå in ifrågavarande fönster. Några glasskärvor ha rasselat, men för övrigt har händelsen ej förorsakat något rabalder. Men slå in det engelska eller ryska skyltfönstret, och uppståndelsen i en myrstack, träffad av ett kappsåg, skall endast kunna ge en blek föreställning om det raseri, som då kommer att finna utlopp i tidningsuttalanden och mötesresolutioner.

Liksom tjuren reagerar inför den färg, som erinrar honom om hans blodiga motståndare, på samma sätt reagerar den tyskhatande svensken mot allt, som enligt hans vanföreställning har samband med den Belsebub, han så framgångsrikt blivit lärd att hata.

Skådeplatsen är åter en spåravn. En av Stockholms överläkare inträder i vagnen, slår sig ned och öppnar en tidning. Det råkar vara Dagsposten. Då reser sig hans vis å vis, en välklädd dam, som uppenbarligen hör hemma i de bästa politiska kretsar, och förkunnar med ettrig skärpa, att det finns gränser för vad man är skyldig tala, varpå hon ursinnig avlägsnar sig, lämnande den överfallne brottslingen förstummad av häpnad.

Ingen prinsessa på årtan kan vara ömtåligare än en svensk dam av den anglofila sekten. Dock vore det oriktigt påstå, att det är några prinsesslater, dessa damer betjäna sig av. Alla minnas vi från tidningsreferat den roll av harpya, vari en dam med namnet Karin Schultz uppträdde på Vasagatan, där hon gick handgrippligt tillväga mot en flygbladsutdelande Lindholmsanhängare.

Det kvinnligt veka i människosinn skall frälsa världen och ringa in förbrödningens framtidsrike

skrev en gång Heidenstam. Han var uppenbarligen ej presenterad för sistnämnda dam.

Denna neurasteniska ömtålighet hos de anglofilit troende är ett intressant problem, som vi dock här nödgas förbigå. Visst är att även stora, starka karlar äro färdiga att collabora, bara de höra ett välvilligt ord yttras om Tyskland. Ett praktfullt exempel härpå ger Alma Söderhjelm i sin på en gång chockant öppenhjärtiga och sympatiskt rättframma bok "Mina sju magra år". Händelsen ägde rum under förra världskriget hemma hos dåvarande docenten John Landquist. Närvarande voro, förutom värdfolket, Alma Söderhjelm, kapten Dehlgren, Hjalmar Branting och makarna Sigfrid Siwertz. Vi citera: "Det var första krigshösten, en liten middag, där Branting var med och fick en sådan gemen huvudvärk, emedan jag och Elsa och Sigge Siwertz inte ville gå in på hans uttalanden om Tyskland, att han måste läggas på Johns säng, kring vilken värdfolk och middags-

gäster samlades för att söka med andliga solfjädrar vifta bort missförstånden."

Man lägge märke till, att det i denna dyrbara scen helt enkelt är bristen på medhåll, som kommer den store partihövdingen att tappa koncepterna. Vi möta här samma besinningslöst överdrivna reaktion som när en nutida systemsvensk kallar en person, som vägrar att paristämpla vårt södra grannfolk, för nazist, eller när sådana Union Jacks banerförare som en Johannes Wickman och en Bertil Stålhane utbrista i högljudd klagan över den tyska propagandan i ett land, där 95 % av alla tidningar och tidskrifter en medborgare får i sina händer, utgör en ohämmad propaganda för de i rekordartad ädelhet föränsade nationerna. Men hur grotesk denna falskyn än är, anammass den och tros i hela sin praktfulla förljuenhet av ett folk, vars omdöme satts ur funktion av de tusen och ar agenterna för hetsen mot det tyska folket. Beredskapsandan har på så sätt återhand stöpts i den form, som dessa agenter och deras huvudmän funnit för sina avsikter tjänligt. Och om dessa avsikter för vårt land ödesdigra karaktär kan ingen oförvillad betraktare längre vara ovetande.

Denna sålunda för de allierades intressen avpassade beredskapsanda får sin rätta belysning först om man begrundar den sak, till vars tjänare den nedsjunkit.

Vilken är då denna sak? Frihet och rättvisa! deklamera i korus de troende och deras förförare. Likväl ligger nu mer än tillräckligt av de papper på bordet, som i hela sin ohyggliga nakenhet avslöja det stora världsfalskriet. Sanningen är den, att det krig, som nu på sjätte året ödelägger Europa och medför outslägliga lidanden för oräkade miljoner, kallblodigt satts i scen av intressenter, vilkas mål ingalunda varit — såsom de utbasunat — frihet och rättvisa åt folken, utan nedsländet av den makt, vari de sett ett blivande hinder för den imperialistiska maktdominans de eftersträva. I detta tecken ha de tre aspiranterna på denna världsdominans funnit varandra. Shylock och Jago ha räckt varandra händerna, och handslaget har välsignats av den tredje intressenten i denna oheligaste av världshistoriens allianser, av den engelske krigsöppnaren. De allt ymnigare strömmande bevisen för den provokatoriska karaktären av de allierades förkrigspolitik — redan uppenbar för envar som vill se — nödgas vi här förbigå. Vi nöja oss med att hänvisa till det erkännande, som på femårsdagen av krigsutbrottet en av Englands ledande radiokommentatorer avgav, när han i sin segeryra framhöll, att Englands krigsinträdde ej föranledades av Danzigkonflikten; denna, sade han, tjänade blott som "förevändning". Någon nyhet förkunnade han förvisso ej härmed.

Som ett slags högre sanningsskriterium på de destruktiva krafter, som driva sitt spel inom den anglo-ryska

Forts. på sid. 14

SVENSK . . .

Forts. från sid. 3

koalitionen, kunna vi betrakta den förstörelse och upplösning, som undantagslöst följer de allierades diplomatiska ingripanden och deras "befrielse"-arméer i spåren. Med blodig sarkasm dementerar verkligheten de ädla deviser, under vilka the christian soldiers utföra sin förment världsfrälsande gärning.

En av Englands största söner, Thomas Carlyle, skildrar i sin märkliga bok Sartor Resartus den livsavgörande upplevelse, varigenom det positiva och livsstarka i hans natur bröt sig väg genom den själsliga depression, som fört honom till randen av undergång. Där han gick på en gata i Edinburg, tyckte han sig höra Djävulens röst: "Universum är mitt!" Men inom sig kände han en oanad kraft resa sig, och ur djupet av sin själ hörde han ropet: "Jag är icke din, jag är fri, och jag hatar dig för evigt!" Carlyle tillfogar: "Min olycka hade bytt karaktär, den var ej längre Frukten eller jämrande Sorg, utan Förtrytelse och bistert Trots med flammande ögon."

Envar som i djupet av sitt hjärta förnimmar den katastrofala förmörkelse, varunder världen nu vändas, och som varseblir innebörden i det Harmagedon, som utkämpas, tycker sig ur det tumult av nöd och anarki, som vältrar sina blodiga vågor kring det mäktiga kärnlandet i Europas mitt, åter höra Förintelsens triumferande rop: Universum är mitt! Riken ha störtat vid detta rop, folk efter folk har förlamats av frukten och hamnat i avgrunden. Kaos tycks vara i antågande. Men åter ljuder samma röst, som Thomas Carlyle hörde ur djupet av sin själ: *Jag är icke din, jag är fri, och jag skall aldrig falla till dina fötter!*

Ur vår sargade kontinents innersta,